

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1197/24
21.8.2024. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Радмиле Радић, чланова већа у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Лазар Крстић, адвокат из Београда, Миријевски булевар бр. 22/17, против туженог ЈП “Путеви Србије” из Београда, Звездара, Булевар Краља Александра број 282, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 41167/21 од 26.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.08.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 41167/21 од 26.10.2023. године, у ставовима првом и трећем изреке.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је обавезан тужени да тужиљи, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 446.785,00 динара, са законском затезном каматом почев од 26.10.2023. године, па до коначне исплате. Ставом другим изреке пресуде, одбијен је тужбени захтев тужиље у делу у коме је тражила да се обавезе тужени да јој исплати законску затезну камату за период од 11.4.2021. године, до 26.10.2023. године, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 190.470,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности па до коначне исплате.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући пресуду у ставовима првом и трећем изреке, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, сходно овлашћењима из члана 386

ЗПП-а (“Службени гласник РС” број 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба туженог није основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би првостепена пресуда морала бити укинута, нити се жалбом туженог указује на неке друге повреде одредаба парничног поступка, које би биле од утицаја на правилност или законитост побијане одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 11.4.2021. године око 20,45 часова у месту Ћуприја, општина Ћуприја, догодила се саобраћајна незгода на путу А1, на деоници петље Параћин-Петља Ћуприја, на 351. км и 200 м (пут за саобраћај возила у оба смера, на коме коловозне траке нису физички раздвојене), а на ком делу је брзина ограничена саобраћајним знаком на 130 км/х. У саобраћајној незгоди учествовало је возило марке ..., рег.ознаке ..., осигурано код Сава осигурање, чији је власник тужиља, које је, крећући се брзином од око 120 км/х изненада ударило у пса, који је излетео на аутопут и ударио у предњи део возила, којим је управљао супруг тужиље ББ. Из записника МУП РС, СН 2851-32/2021 од 16.4.2021. године, произлази да је реч о незгоди са учешћем једног возила и животиње, да је стање коловоза сув и чест, асфалт гладак, раван, без оштећења. Путничко возило марке ..., рег.ознаке ..., са коловоза је уклонила шлеп служба “...”, коју је позвала тужиља, а на име превоза наведеног возила до овлашћеног сервиса тужиља је исплатила износ од 39.950,00 динара. Према налазу и мишљењу судског вештака Предрага Атанасковића од 29.3.2023. године, као и изјашњењу истог вештака, до контакта је дошло средишњим делом возила “...”, чеоним делом са телом пса. Возач ... је изјавио да се кретао брзином 120 км/х, па како нема материјалних доказа да наведено није тачно, вештак је за даљу анализу узео да се возило ... кретало брзином од 120 км/х у тренутку контакта и пре тога, а оштећења на возилу у чеоном делу могу одговарати наведеној брзини. Вештак је мишљења да у ноћним условима, под дугим обореним светлима, појава пса на коловозу (истрчавање) је опасна ситуација за све учеснике у саобраћају. Пас се може кретати у фази трчања брзином од не мање од 20 км/х, што пса чини опасном препреком при истрчавању на коловоз. Према извршеној анализи на страни возача “...” нема пропуста узрочно везаним за настанак ове незгоде, јер предметну незгоду није могао да избегне у датим околностима. Возило ... поправљено је у овлашћеном сервису и цена поправке је, према рачуну на дан поправке износила 1.171.996,00 динара. ДДОР осигурање је по Каско полиси исплатило штету тужиљи у висини од 765.121,00 динара, те разлика између исплаћеног и неисплаћеног дела износи 406.875,00 динара. Из списка предмета не може се утврдити разлог због кога ДДОР Нови Сад није исплатио комплетну штету на возилу мерцедес, узимајући у обзир каско полису, те доказ да је возило поправљано у овлашћеном сервису. Возило је по дешавању незгоде било непокретно, а у списима предмета се налази рачун за шлепање на релацији Ћуприја – Бачки Петровац, (место сервиса) у износу од 39.950,00 динара. Између Републичке дирекције за путеве (правног претходника туженог) и ДП “Србијааутопут” из Београда дана 27.11.2000. године, закључен је Уговор о извођењу радова редовног одржавања и заштите аутопута број 3675, предмет уговора на основу члана 4 и 50 Закона о путевима (“Службени гласник РС”, бр. 46/91), у циљу регулисања и међусобних односа, је извођење радова редовног одржавања и заштите аутопута на територији Републике Србије, и то путни правац М-1 (Е70 и Е75) државна граница (Батровци) – Београд –

Ниш – државна граница (Прешево), деоница VI Туприја – Алексинац од км 728+730 до км 790-756,70. Из Анекс-а VI уз уговор о извођењу радова редовног одржавања и заштите аутопута бр. 454-01-552 од 16.4.2006. године утврђено је да се изводе радови на деоници Е75 Велика Плана – Туприја од км 672-858 до 728-730 и Туприја – Алексинац од км 728+730 до 790+756,70.

Првостепени суд је, ценећи истакнути приговор недостатка пасивне легитимације на страни туженог, оценио да је исти неоснован. По становишту првостепеног суда, тужени је пасивно легитимисан као Јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник Република Србија, према Закону о путевима Републике Србије и одговоран је за накнаду штете према корисницима јавног пута због пропуштања благовременог обављања појединих радова на одржавању јавног пута, односно због извођења тих радова супротно прописаним техничким условима и начину њиховог извођења. Првостепени суд сматра да су послови око квалитетног одржавања и заштите јавног пута поверени управљачу – Јавном предузећу за путеве, па одговорност за насталу штету произилази из те чињенице, јер је тужени дужан да обезбеди безбедан и несметан саобраћај.

Како је тужени пасивно легитимисан у овом поступку, првостепени суд је даље одлучивао о основаности тужбеног захтева, па је закључио да је тужбени захтев тужиоца делимично основан. Наиме, како је тужиља претрпела штету у вези предметног догађаја, која је настала услед пропуштања благовременог обављања радова и одржавања пута, то има право да од туженог захтева накнаду штете у смислу одредби чл.154, 155, 173, 184 и 186 Закона о облигационим односима. Првостепени суд сматра да тужиља није допринела штети, имајући у виду да возач аутомобила није могао да предвиди животињу на коловозу, јер се ради о аутопуту на којем важе правила о кретању највећом брзином прописаном за кретање на путевима Републике Србије, односно дозвољена је брзина кретања од 130 км/час, па је претпоставка да би исти требало бити обезбеђен од стране лица која се баве одржавањем коловоза. Тужени је, као правно лице које је поверило послове другом лицу, дужан да се стара да се поверени послови обављају благовремено и одговорно, односно са дужном пажњом, па у конкретном случају одговара за штету на основу објективне одговорности, односно без обзира на кривицу. Првостепени суд закључује да између настале штете и радње туженог постоји узрочно-последична веза, па је на основу свега наведеног усвојио тужбени захтев у погледу накнаде штет.

Одлучујући о висини тужбеног захтева, првостепени суд је у смислу одредби чл. 154, 189 и 190 ЗОО, а полазећи од налаза и изјашњења судског вештака, утврдио да је цена поправке према рачуну износила 1.171.996,00 динара, да је “ДДОР осигурање” по каско полиси исплатило тужиљи штету у висини од 765.121,00 динара, те да је разлика између исплаћеног и неисплаћеног дела 406.875,00 динара. Како је тужиља имала и трошкове шлепања возила, а што произилази из рачуна шлеп службе “...” бр. 16/29, то је првостепени суд становишта да тужиљи припада и накнада на име трошкова шлепања возила у износу од 39.950,00 динара, сходно напред наведеним одредбама, те јој је досудио укупан износ од 446.785,00 динара. На досуђени износ, првостепени суд је тужиљи признао и законску затезну камату почев од 26.10.2023. године, имајући у виду да се висина материјалне штете утврђује у време доношења судске одлуке, а да штетник дугује законску затезну камату од дана када је иста утврђена, у смислу

одредбе члана 277 Закона о облигационим односима, па је донео одлуку као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима поступка донета је у смислу одредби члана 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку. На досуђене трошкове поступка тужиљи је призната законска затезна камата од дана испуњености услова за извршење у смислу одредби члана 277 Закона о облигационим односима, у вези члана 2 и 3 Закона о затезној камати, у погледу које тужена пада у доцњу у смислу члана 324 Закона о облигационим односима када одлука о трошковима поступка постане извршна.

И по оцени Апелационог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Неосновано се жалбом туженог указује на погрешну примену материјалног права код оцене приговора пасивне легитимације и оцене одговорности туженог, имајући у виду да је првостепени суд сходно члановима 9, и 13 став 3 Закона о путевима и члановима 184, 189 и 190 Закона о облигационим односима, а на основу правилног и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно закључио да постоји одговорност туженог, услед пропуштања благовременог обављања радова одржавања и заштите пута, јер редовно одржавање ауто-пута спада у изворну надлежност туженог ЈП "Путеви Србије", а преношење те делатности уговором на "Србијааутопут" д.о.о. не ослобађа туженог од одговорности за насталу штету.

Наиме, тужени ЈП "Путеви Србије" основан је сходно Закону о јавним путевима ("Сл.Гласник РС", број 101/05). Одредбом члана 10 Статута ЈП "Путеви Србије", предвиђено је да јавно предузеће обавља делатност управљања јавним путевима као делатност од општег интереса, која делатност између осталог обухвата и заштиту државног пута, вршење инвеститорске функције на изградњи и реконструкцији државног пута, организовање и обављање стручних послова на изградњи и реконструкцији државног пута, планирање изградње, реконструкције, одржавања и заштите државног пута и организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом државног пута. Сходно одредби члана 18 став 1 Статута, јавно предузеће је дужно да обезбеди несметано и безбедно одвијање саобраћаја. Јавно предузеће одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања благовременог обављања појединих радова на редовном одржавању државног пута прописаних законом којим се уређују јавни путеви, односно због извођења тих радова супротно прописаним техничким условима и начину њиховог извођења.

Одредбом члана 9 Закона о путевима ("Сл. гласник РС", бр. 41/2018, 95/2018 - др. Закон), прописано је да управљање јавним путевима обухвата: 1) планирање, пројектовање, изградњу, реконструкцију, одржавање и заштиту јавног пута; 2) вршење инвеститорске функције на пројектовању, изградњи, одржавању и реконструкцији јавног пута; 3) организовање и обављање стручних послова на пројектовању, изградњи, реконструкцији, одржавању и заштити јавног пута; 4) уступање радова на пројектовању, изградњи, одржавању, реконструкцији и стручном надзору јавног пута;

5) организовање стручног надзора над изградњом, реконструкцијом, одржавањем и заштитом јавног пута; 6) организовање наплате и контролу наплате накнада за употребу јавног пута, вршење јавних овлашћења; 7) праћење стања путне мреже; 8) заштиту јавног пута; 9) означавање јавног пута и вођење евиденције о јавним путевима и о саобраћајно-техничким подацима за те путеве; 10) управљање саобраћајем и организовање и обављање бројања возила на јавном путу. Одредбом члана 10 истог закона прописано је да делатност управљања државним путевима обавља јавно предузеће, односно друштво капитала чији је једини власник Република Србија. Одредбом члана 13 став 1 истог закона прописано је да је Управљач јавног пута дужан да обезбеди трајно, непрекидно и квалитетно одржавање и заштиту пута, у циљу несметаног и безбедног одвијања саобраћаја укључујући и организацију наплате путарине.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, правилно је првостепени суд закључио да је тужени ЈП “Путеви Србије” пасивно легитимисан, јер исто произлази из напред наведених одредби по којима тужени ЈП “Путеви Србије”, у оквиру управљања јавним путевима, има и обавезу одржавања и заштите јавног пута, па је самим тим дужан да свакодневно спроводи активности на утврђивању свих чињеница којима би се могло ометати одвијање саобраћаја на јавном путу и обезбеђење несметаног и безбедног саобраћаја, што подразумева да мора бити спречена могућност излетања животиња на аутопут.

Без утицаја је жалбено указивање туженог да заштитна жичана ограда на месту саобраћајне незгоде није била оштећена и да та чињеница произлази из Записника полиције о извршеном увиђају са лица места, због чега се не може сматрати одговорним за штету насталу на тужиљином возилу излетањем пса на аутопуту. Имајући у виду околности конкретног случаја, пас на кога је налетело возило којим је управљао супруг тужиље, налазио се у простору где није смела да се нађе назначена животиња - на аутопуту, који мора бити ограђен да би спречио улазак животиња, а све у циљу безбедности обављања саобраћаја. Налетање возила на животињу на државном путу не може представљати чињеницу која се није могла предвидети, ни избећи или отклонити, чиме би се тужени на основу члана 177 Закона о облигационим односима ослободио одговорности, јер је био у обавези да предузме све радове на редовном одржавању јавног пута, како би спречио ситуацију којом би долазило до настанка штете налетањем возила на животиње. Тужени је сносио терет доказивања да је редовно обављао делатност одржавања и заштите пута, што током поступка није доказано сходно одредби члана 231 Закона о парничном поступку.

Такође, без утицаја су жалбени наводи туженог о одговорности локалне самоуправе за штету коју причине пси луталице. Наиме, тужени се не може ослободити одговорности због појаве пса на аутопуту, без обзира на то да ли се ради о псу луталици, јер појава животиње било које врсте угрожава безбедан саобраћај и указује на пропусте у обављању непрекидне и квалитетне заштите јавног пута и одговорност туженог по објективном критеријуму. Пас је истрчао на аутопут, јер су на неком делу пута оштећени делови заштитне ограде, о чему и тужиља говори у датом исказу, па околност да се пас нашао на аутопуту, односно да јој је био могућ улазак на аутопут указује да нису предузете све мере за несметано и безбедно одвијање саобраћаја.

По оцени Апелационог суда правилно је првостепени суд оценио да је тужени у обавези да тужиљи накнади претрпљену материјалну штету, коју не чини само штета настала на возилу, чија је висина утврђена вештачењем, већ и новчани износ који је тужиља платила на име шлепања возила од места незгоде до овлашћеног сервиса, а што се утврђује из рачуна шлеп службе “...” бр.16/29. С тога је правилно првостепени суд закључио да је тужиља доказала постојање основа за накнаду овог вида штете, јер тужени ни једним доказом наведени закључак суда није довео у смуњу, па је крећући се у границама постављеног тужбеног захтева правилно обавезао туженог да тужиљи накнади претрпљену материјалну штету. На досуђени износ материјалне штете правилно је тужиљи досуђена законска затезна камата од дана пресуђења сходно одредби члана 277 ЗОО.

Правилна је одлука о трошковима поступка јер је донета применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку.

Приликом одлучивања о основаности жалбе туженог, односно законитости и правилности побијане одлуке, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396 Закона о парничном поступку јер не могу довести до другачије, по тужену повољније одлуке у овој правној ствари.

Из наведених разлога, применом члана 390 и члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић